

Veel zorgen om schoon oppervlaktewater

ZELF MEST VERWERKEN

Het Landbouw-Economisch Instituut schetst een somber scenario van de mestmarkt: in 2015 zal 8 procent van de mest niet meer geplaatst kunnen worden in Nederland. Dan is er 13 miljoen kilo fosfaat te veel. De LTO-vakgroep Melkveehouderij ziet de oplossing in de verwerking van drijfmest tot kunstmest op bedrijfsniveau.

De zorg voor het waterleven staat hoog op de Europese agenda. De Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn moeten zorgen voor gezond oppervlakte- en grondwater. Beide richtlijnen stellen daarom maxima aan de hoeveelheid nitraat en fosfor in dat water. Ook voor zware metalen komen er straks normen. Op 1 januari 2010 start het vierde actieprogramma (2010-2013) van de Nitraatrichtlijn. Wat gaat er veranderen in de mestregels? Blijft de derogatie bestaan en mogen veehouders ook dan 250 kg N/ha uit dierlijke mest aanwenden? Mark Heijmans, milieuspecialist bij landbouworganisatie ZLTO, verwacht het antwoord op die vraag op zijn vroegst medio 2009. "Tot die tijd blijft LTO strijden in Brussel voor werkbare normen." Als Nederland zijn derogatie volledig verliest, zal er vanaf 2010 nog slechts 170 kg N/ha uit dierlijke mest het land op mogen. Ook voor fosfaat is de toekomst onzeker. Het Europese plan om de fosfaatgift uit dierlijke mest per 2015 te verlagen van 100 kg naar 90 kg voor grasland, en van 85 naar 60 kg voor maïs, baart LTO zorgen.

Mestverwerking

LTO heeft verschillende ijzers in het vuur. Een derogatie naar grondsoort is een van de opties waarvoor de belangenorganisatie de Europese handen opeen probeert te krijgen. Ook via het voerspoor kan de mineralenbalans gunstig worden beïnvloed. Mestbewerking is de meest voor de hand liggende optie. Met gescheiden mest (waar de fosfaatrijke dikke fractie is uitgehaald) of bewerkte mest (waarin de verhouding stikstof-fosfaat is gewijzigd) kan een hogere mestgift worden aangewend, zonder dat er te veel mineralen op het land komen. De fosfaatrijke dikke fractie kan dan worden getransporteerd naar akkerbouwers of geëxporteerd. Verwerking tot kunstmest is de beste optie, denkt Heijmans. Nationaal en mondiaal is de vraag naar stikstof- en fosfaatkunstmeststoffen erg groot. Echter, Brussel wil de verwerkte drijfmestproducten thans (nog) niet als kunstmest beschouwen. Het blijft te boek staan als dierlijke mest. Bovendien is mestverwerking met 5 tot 15 euro per kuub nog erg duur. <

Gezonde kwaliteit

De steeds strengere eisen voor de waterkwaliteit vragen om creatieve oplossingen van de veehouderij om meer dierlijke mest te mogen aanwenden.

Kunstmest uit drijfmest

Melkveehouder Cees Romijn (LTO-vakgroep Melkveehouderij) vindt dat Brussel de regels moet aanpassen: bewerkte drijfmest moet als kunstmest aangewend kunnen worden. "Nu worden op veel bedrijven nitraat- en fosfaatkunstmest aangevoerd. Als zij deze meststoffen zelf produceren, kan de mineralenkringloop van het bedrijf verder worden gesloten. Ook in open teelten is er veel ruimte voor kunstmestvervangers." Romijn: "Onderzoek en besprekingen voor het veranderen van de Europese regels zijn inmiddels gestart. Daarnaast ook de ontwikkeling van goedkope mestverwerkingstechnieken. Immers, voor de kunstmestproductie uit dierlijke mest ontkomt de rundveehouder niet aan mestverwerking."